A°. 1861. N°. 228

Opregte Vrijdagsche HAARLEMSCHE COURANT

van 27 September.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

WEENEN, 23 September.

Het Heerenhuis heeft zich, even als het Huis der Afgevaardigden, verklaard tegen het hoofdbeginsel eener voorgedragene wet op het daarstellen van verdragen bij bankbreuken. De Regering is daarop te rade geworden om de voordragt terug te nemen.

Dat er spraak is geweest van eene wijziging van het ministerie, schijnt zeker. Volgens de loopende geruchten, zou de minister *v. Schmerling*, die van zijne eenmaal aangenomene beginselen van centralisatie in geen geval wil afwijken, plaats hebben moeten maken voor een staatsman, die meer rekkelijkheid zou betoonen ten aanzien der federalistische vorderingen. Zoo het schijnt, wordt voor het oogenblik nog aan geene wijziging gedacht, doch men vindt goed onderrigte lieden, die zich overtuigd houden, dat het binnen een niet zeer langdurig tijdsverloop, ter zake van verschil onder de bewindslieden over de te nemen maatregelen, daartoe zal moeten komen, en dat degenen, die zich overtuigd houden, dat men zich, op de eene of andere wijze en tot eene zekere hoogte, met de federalisten zal moeten verstaan, daarbij de bovenhand zullen behouden.

— Nopens de aanstaande reis van den Koning van Pruissen naar Frankrijk wordt in een onzer geachte dagbladen het volgende medegedeeld: „De fransche gezant aan het pruissische Hof is met eene tweede uitnoodiging van Biaritz naar Berlijn vertrokken, en in Straatsburg wordt het raadhuis voor het bezoek van een hoog geplaatst persoon in gereedheid gebragt. Desniettegenstaande is het zeker, dat de Koning van Pruissen zich naar Compiègne zal begeven. Het is aan geen twijfel onderhevig, of dit bezoek is meer dan eene daad van loutere beleefdheid. Eene menigte kleine aanwijzingen geven aanleiding tot het vermoeden, dat op het kasteel der Tuilerien behoefte wordt gevoeld aan de eene of andere gebeurtenis, welke zou kunnen doorgaan voor eene bevestiging van de thans heerschende dynastie, en dat daarom de bijeenkomst met zoo veel aandrang is gewenscht. Dat elk aanbod, door 't welk de regten van Duitschland op de eene of andere wijze zouden worden gekrenkt, door Koning *Wilhelm* zou worden afgewezen, daarvan is geheel Duitschland vast overtuigd; alleen op het kasteel der Tuilerien schijnt men deswegens nog twijfel te voeden."

Men betreurt het, dat de oostenrijksche Regering zich te lang heeft gevleid, dat zij, als voorzittende in de Bondsvergadering, steeds het hoogste woord in Duitschland kon voeren, en dat zij zich niet reeds voor lang met Pruissen heeft verstaan ten aanzien van de wijziging van het Bonds-verdrag, vermits de niet onbelangrijke aanbiedingen, die zij, door nood gedrongen, in den laatsten tijd heeft gedaan, nu door Pruissen zijn afgewezen, en welligt, met het oog op den aanhang van dien Staat elders in Duitschland, hebben moeten worden afgewezen.

— De graaf *van Chambord* en zijne zuster, de Hertogin van Parma, vertrekken morgen, ten einde zich naar Jerusalem te begeven en aldaar de vervulling hunner wenschen van den Hemel aftebidden.

BERLIJN, 25 September.

Z. M. de Koning heeft de volgende proclamatie uitgevaardigd, „In mijne proclamatie heb ik mij nadere bepalingen voorbehouden, wegens mijne plegtige krooning in Koningsbergen, en de daarna te houden plegtige intrede in Berlijn. Dientengevolge heb ik besloten om mijne hofhouding den 14den October naar Koningsbergen te verleggen en den 18den van die maand, benevens de Koningin, mijne gemalin, mijne plegtige krooning in de Slotkerk aldaar, in tegenwoordigheid van de leden der beide Huizen van den Landdag en de andere daartoe genoodigde getuigen, te voltrekken.

„Na den afloop dezer plegtigheden zal ik den 20sten Koningsbergen verlaten, en den 22sten mijne intrede in mijne hoofd- en residentie-stad Berlijn houden."

VAN DEN RIJN, 25 September.

In Koblentz worden voortdurend ter eere van HH. MM. feesten gevierd. Gisteren na den middag hebben H. D. zich met een talrijk gevolg naar Sayn begeven, werwaarts zij door den Vorst *van Sayn Wittgenstein* waren uitgenoodigd. Aldaar hebben de inwoners de vorstelijke personen bij een optogt met fakkellicht begroet, en hun eene serenade gebragt. Terugkeerende vonden zij de omliggende dorpen en Ehrenbreitstein geïllumineerd en eene eerepoort op de brug naar het eiland Oberwerth, tegenover het residentieslot, met bengaalsch vuur verlicht.

Nopens het gerucht, alsof bij Z. M. talrijke adressen ter verheffing in den adelstand zouden zijn ingekomen, wordt van goederhand verzekerd, dat uit de Rijnprovincie geen eenig dergelijk adres is ontvangen.

PARIJS, 24 September.

Het *Journal des Débats*, zich bezighoudende met de door prins *Gortschakoff* aan den russischen vertegenwoordiger te Washington gezondene depeche, maakt de aanmerking, dat het Kabinet te Petersburg, niettegenstaande het zich *alleen* tot de Regering te Washington heeft gerigt, woorden van vrede en toenadering heeft gesproken tot de *geheele* americaansche natie, zonder eenigermate partij te kiezen tusschen het Noorden en het Zuiden. Verder doet dat blad uitkomen, dat de depeche een zijdelingsch aanbod tot tusschenkomst behelst, zoodat omtrent de vriendschappelijke gezindheid der russische Regering niet de minste twijfel kan blijven bestaan. Het zou inmiddels blijken, dat dit aanbod door het Kabinet te Washington als niet gedaan wordt beschouwd, vermits de americaansche secretaris van Buitenlandsche Zaken, in den brief waarin hij den russischen gezant antwoordt, zich bepaalt tot eene algemeene dankbetuiging voor de in de depeche vervatte blijken van sympathie, en volstrekt het stilzwijgen bewaart omtrent den gegeven raad en het aanbod eener tusschenkomst.

Verder doet de *Débats* uitkomen, dat, te oordeelen naar de wijze, waarop de half-officiële oostenrijksche dagbladen zich uitlaten, de aanstaande zamenkomst van den pruissischen Koning met Keizer *Napoleon* te Compiègne ongemeen schijnt te mishagen in de hoogere regeringskringen te Weenen, waar men reeds zoo ver gaat van den Koning voortestellen als den duitschen *Victor Emmanuel*, die volstrekt geen bezwaar zou zien in de de vestiging van fransche prefecten te Aaken en te Keulen, mits slechts door hem pruissische presidenten konden worden aangesteld in Hanover en Brunswijk; — die een duitsch Nizza en een duitsch Savoye voor Frankrijk beschikbaar zou willen houden, mits hij slechts het bewind over een klein vereenigd Duitschland erlangde. Het zou inmiddels vermelding verdienen, dat de te Weenen uitkomende regerings-organen alles behalve gerust zijn omtrent de bedoelingen van Frankrijk, en uitgaan van het standpunt, dat verleden jaar te Baden het terrein is onderzocht, 't welk men thans met kracht wil gaan bearbeiden. Volgens die organen, tracht het fransche gouvernement afscheiding te doen ontstaan tusschen Pruissen en de verdere duitsche Staten, en zij veronderstellen, dat op 't oogenblik het doel van dat gouvernement is het verbreken der duitsche Tol-vereeniging door het sluiten van een afzonderlijk handels-verdrag met Pruissen, welk verdrag intusschen de belangen van Oostenrijk niet zal schaden, vermits Pruissen aan den oostenrijkschen handel de voordeelen niet zal kunnen onthouden, welke het aan Frankrijk toekent. — Het verdient welligt opmerking, dat het *Journal des Débats* geenszins opkomt tegen deze en dergelijke beweringen van de oostenrijksche drukpers.

— Terwijl uit Turin wordt verzekerd, dat de stedehouders-generaal zullen worden ontslagen en hunne betrekkingen opgeheven, ten gevolge eener definitive binnenlandsche organisatie van het vereenigde italiaansche Koningrijk, verneemt men van elders, dat er nog altijd spraak is van het aanblijven van den generaal *Cialdini* te Napels. Zelfs wordt van eene met de revolutionairen in betrekking staande zijde verzekerd, dat de administrateur *Viconi*, die als zoodanig den genoemden generaal is toegevoegd, den minister *Ricasoli* een rapport heeft toegezonden, waarin „de officiële redenen" worden uiteengezet, welke aanleiding geven, dat het stedehouderschap te Napels vooreerst nog niet kan en mag worden opgeheven. Deze redenen zijn „de vele staatkundige regtsgedingen, welke alsnog moeten worden behandeld, — de overblijfselen der rooverbenden, die nog moeten worden uitgeroeid, — de bourbonsche committés, die nog niet zijn ontdekt, — de ligting van 36000 man, waartoe is besloten, doch welk besluit tot dusver onuitgevoerd is gebleven."

In de eerste en voornaamste plaats zou het van belang zijn, dat door deze officiële correspondentie in het licht werd gebragt, dat men de recruterings-wet aan het Napelsche niet heeft durven ten uitvoer leggen. Verder zou het voortdurende bestaan der rooverbenden indedaad eene rede zijn voor het instandhouden der betrekking van stedehouder-generaal; maar dan zou tevens officieel zijn uitgemaakt, dat de zoogenaamde roovers zich noch hebben onderworpen, noch zijn verstrooid of uitgeroeid, zoodat de man, die Ancona heeft doen vallen, wat Napels aangaat, zijne belofte niet heeft vervuld. Vermits het evenwel maar al te dikwerf gebeurt, dat „officiële redenen" worden aangevoerd als even zoovele voorwendsels tot verbloeming der „ware redenen", zoo zou het in deze ook mogelijk zijn, dat *Cialdini* te Napels moest blijven, omdat de bewegingspartij hem daar noodig heeft. Van eene clericale zijde toch wordt aangemerkt, dat het van algemeene bekendheid is, dat de stedehouder van *Victor Emmanuel*, die nog niet lang geleden een bepaalde tegenstander was van het Garibaldische element, een partijhoofd is geworden, of liever dat hij een generaal is, die zich van eene partij tracht te bedienen, welker werktuig hij zelf is geworden.

Volgens het dagblad *Epoca*, is de heer *Bermudez de Castro* naar Rome vertrokken, ten einde op nieuw de spaansche Regering bij Koning *Franciscus II* te vertegenwoordigen. Gelijk men zich zal herinneren, is deze spaansche staatsman de Koning van Napels naar Gaëta gevolgd, en heeft hij dien Vorst niet verlaten, dan na de overgave van deze sterkte.

PARIJS, 25 September.

Heden is hier bij den boekhandelaar *Poulet-Malassis* eene brochure in het licht verschenen, welke bestemd is om de door den minister *Ricasoli* voorgestane politieke beginselen, wat betreft de schikking van het romeinsche vraagstuk, nader te ontwikkelen en toetelichten. Zij voert ten titel: „Waarborgen, door den Koning van Italie gegeven ter verzekering der onafhankelijkheid van den H. Stoel" De zestien bladzijden, uit welke deze brochure bestaat, behelzen in hoofdzaak het navolgende:

„De persoonlijke veiligheid van den Paus wordt toevertrouwd aan de eerlijkheid en de loyauteit van den Koning van Italie, terwijl de onafhankelijkheid van den H. Stoel door de mogendheden wordt gewaarborgd.

„Rome, de hoofdstad van Italie, blijft de zetel van den pontificalen Souverein. De kerk en het plein van den *H. Petrus*, het paleis van het Vaticaan en de daartoe behoorende gronden en gebouwen zijn het eigendom van het Pausdom.

„De Paus zal door ambassadeurs bij de mogendheden vertegenwoordigd blijven, gelijk deze door gezanten bij den Paus zullen worden vertegenwoordigd.

„Eene blijvende rente (van een nader te bepalen bedrag) zal op naam van den H. Stoel op het Grootboek der italiaansche schuld worden ingeschreven, als eene schadevergoeding wegens het verlies der opbrengst van de voormalige Pausselijke-Staten. Daarenboven zal elke Staat worden uitgenoodigd om den Paus eene jaarlijksche rente te verzekeren, welker bedrag zal vastgesteld worden naar het cijfer van de katholieke bevolking.

„De Paus zal dringend worden verzocht om zooveel mogelijk, bij het kiezen van de kardinalen uit de verschillende natien, acht te slaan op het getal van hare katholieke bevolking."

Verder geeft het genoemde vlugschrift denkbeelden aan omtrent de wijze, op welke het italiaansche gouvernement het beginsel: „de Kerk vrij in een vrijen staat" denkt in toepassing te brengen. Te dien einde zullen de bisschoppen regtstreeks door de kerkelijke overheid worden benoemd, zonder tusschenkomst van den Staat. Het regt van oproeping der synoden en concilien, — de vrije correspondentie met den Paus, — de volledige vrijheid tot uitvaardiging van mandamenten en bullen, — aan alle welke voorregten de Kerk eene zoo groote waarde hecht en welke zij te vergeefs van vele gouvernementen verlangt, — zullen haar terstond uit eigene beweging door de italiaansche Regering worden toegekend.

De schrijver van de brochure meent, dat de Paus zijne goedkeuring aan zoodanige schikking niet kan onthouden. Uit den aard der zaak zullen de Keizer van Frankrijk en de Koning van Portugal daaraan hun zegel hechten, waarna de overige katholieke mogendheden zullen worden uitgenoodigd hare adhaesie te verleenen. — Nog wordt in de brochure de aanmerking gemaakt, dat de mogendheden, die in het Weener Congres de acte betreffende het herstel van het wereldlijk gezag van den Paus hebben geteekend, niet alle katholiek waren. In dit geval zullen ook die mogendheden kunnen teekenen en waarborgen, die, zonder zelven bepaaldelijk katholiek te zijn, niettemin en zeker aantal katholieke ingezetenen tellen.

De onderteekening van den Paus is ten eenemale overbodig. Het betreft hier eene gewetens-zaak, en de roomsche kerkvoogd zal later door de daden der mogendheden de overtuiging erlangen, dat de schikking voor hem allezins voordeelig is geweest.

— Het vertrek van den heer *Vimercati*, die gisteren te Parijs werd verwacht, is eenige dagen uitgesteld, uithoofde van nieuwe instructien, welke hem door den minister *Ricasoli* zouden worden gegeven.

— Gisteren is de diplomatieke receptie in het hôtel van den minister *Thouvenel* zeer druk bezocht geweest. Men meende te kunnen verzekeren, dat de Onder-Koning van Egypte zich naar Parijs zou begeven, ten einde den Keizer een bezoek te brengen, en dat hij reeds in den loop van November kon worden verwacht. Verder wilde men weten, dat de prins *von Metternich* eerst na vier weken zou terugkeeren, waarna hij twee maanden, den duur van het hem door zijne Regering verleende verlof, afwezig zou zijn gebleven.

LONDEN, 24 September.

Berigten uit Nieuw-York van 13 en 14 September [gedeeltelijk reeds in een telegram medegedeeld] behelzen het navolgende:

„Den 10den dezer heeft nabij Summerville, in het westen van Virginia, een gevecht plaats gehad tusschen 5000 Separatisten, onder bevel van den generaal *Floyd*, en een corps der Federalisten, onder bevel van den generaal *Rosencranz*. De eerstgenoemden hadden eene sterke positie en hebben die gedurende het gevecht ingehouden, maar in den nacht zijn zij teruggetrokken, met achterlating van een gedeelte hunner bagage en ammunitie. — Het verlies der Federalisten is, naar men meldt, gering; dat der Separatisten heeft men niet juist kunnen nagaan, omdat zij hunne gekwetsten en gesneuvelden hebben medegevoerd.

„Men zegt, doch het gerucht vindt geen geloof, dat de generaal *Fremont* door het federaal gouvernement ontslagen is, op grond, naar men meent, dat hij zijne magt te buitengegaan is door het uitvaardigen der proclamatie, betreffende de vrijverklaring der aan de opstandelingen in Missouri toebehoorende slaven.

„De Wetg.-Vergadering van Kentucky heeft besloten om de troepen der opstandelingen te gelasten, dien Staat te verlaten; maar het heeft geweigerd, een gelijken maatregel ten aanzien van de federalistische troepen te nemen. De Federalisten daarentegen schijnen besloten te hebben, in dien Staat stand te houden, nademaal zij, volgens de laatste tijdingen, ten getale van 15000 man te Columbus, en met 50,000 (?) te Hickman stonden.

„Bij voortduring hebben in Missouri en in Virginia schermutselingen plaats. — De Separatisten naderen langzaam de linien der Federalisten in Virginia. Dit versterkt de verwachting, dat het spoedig tot een veldslag zal komen."

— De Grootvorst *Konstantijn* van Rusland en zijne gemalin zijn gisteren van Calais te Dover aangekomen, zich naar het eiland Wight begevende, waar zij eene woning gehuurd hebben.

— De beurs was heden flaauw. De 3 pc. gecons. gingen terug tot 93 à 1/4 g.g.; op tijd 93 1/4 à 3/8.

BRUSSEL, 25 September.

Gisteren zijn de September-feesten voortgezet. Eene tentoonstelling van Landbouw is geopend en door den Graaf *van Vlaanderen* bezocht. Verder heeft een op-

togt plaats gehad van hand- en voetboog-schutters, die zeer luisterrijk is geweest. De stoet is op het Stadhuis door den burgemeester *Fontainas*, aan het hoofd van den Raad, ontvangen. De wedstrijd is in den namiddag aangevangen, niettegenstaande de ongemeen zware regenbuijen. Verder hebben muziek-uitvoeringen en tooneel-voorstellingen van verschillenden aard plaats gehad.

De wedstrijd der organisten is afgeloopen, en volgens de dagbladen, is het publiek, 't welk daarbij tegenwoordig was, opgetogen geweest over het voortreffelijke spel der belgische toonkunstenaars, die daaraan hebben deelgenomen.

Den minister *Rogier* is door eene bezending van gedecoreerden met het IJzeren-Kruis eene eere-medaille aangeboden. De minister heeft daarvoor in warme bewoordingen bedankt en nogmaals de feiten in herinnering gebragt, die bij de vestiging der belgische nationaliteit hebben plaats gehad.

Eene zeer talrijke vereeniging van voorstanders der vrije handels-beginselen heeft weder besluiten genomen, waarbij de Regering wordt aangespoord om naar vermogen medetewerken tot toepassing van die beginselen. Men denkt, dat dit niet zonder invloed zal blijven op de handelstractaten, welke door de belgische bewindslieden met het buitenland zullen worden gesloten.

— Het te Antwerpen uitkomende liberale handels-orgaan houdt steeds vol, dat de erkenning van Italie door Belgie nog vóór de aanstaande opening der belgische Kamers haar beslag zal hebben erlangd. Volgens dat blad, zou Belgie zich belagchelijk maken, ingeval het nog aarzelde, nadat Engeland, Frankrijk, Nederland, Zweden, Denemarken en andere Staten tot die erkenning zijn overgegaan, en zou zoodanige aarzeling wel het allerminst te regtvaardigen zijn ten aanzien van een ministerie, welks hoofd gisteren nog „het revolutionaire ontstaan van Belgie" feestelijk heeft herdacht.

's GRAVENHAGE, 25 September.

Bij het dep. van Marine is berigt ontvangen van den heer kapt. ter zee *Fabius*, commanderende Z. M. fregat *Zeeland*, uit Annapolis in N. America, van 3 September, houdende, dat hij den 7den den togt naar Curaçao zou aannemen. De bemanning genoot eene zeer goede gezondheid.

Bij besluit van 24 Sept. heeft Z. M. benoemd tot subst. grif. bij de regtb. te Winschoten mr. *E. J. Modderman*, adv. te Groningen; tot plaatsv. kantonr. te Almelo mr. *B. Mulder*, adv. aldaar; en overgeplaatst bij de inf. van O. I. de 2de luit⁸. *G. P. H. van Steenvelt* van het 4de, en *J. A. H. Boellaard* van het 2de reg. inf.

's GRAVENHAGE, 26 September.

Bij besluit van 24 Sept. heeft Z. M. aan jhr. mr. *G. J. C. Schimmelpenninck*, H. D. kamerheer, dienstdoende bij H. M. de Koningin, vergunning verleend tot het aannemen der onderscheidingsteekenen van commandeur der orde van den Witten Valk, hem door Z. K. H. den Groothertog van Saksen-Weimar-Eisenach geschonken.

— Ten gevolge der uitwisseling, op den 20sten Sept. jl., van de nederlandsche en hanoversche acten van bekrachtiging op het verdrag wegens den afkoop van den Stader tol, zijn de nederlandsche schepen ontheven van de verpligting om den borgtogt te stellen, bedoeld in de kennisgeving geplaatst in de *Staats-Courant* van 27 Junij jl. (*St.-Cour.*)

— Ten aanzien van de reis des Konings naar Frankrijk is men nog in 't onzekere. Reeds was bepaald, dat Z. M. zich den 15den October naar het Loo zou begeven, en van daar naar Zutphen, ten einde bij het leggen van den eersten steen aan de spoorwegbrug voor die stad tegenwoordig te zijn.

— Bij de Tweede-Kamer zijn van regeringswege ingekomen ontwerpen van wet, strekkende tot regeling der zamenstelling van den Raad van State, — en tot vaststelling der begrooting voor den arbeid in de gevangenissen over het jaar 1862. — Deze stukken zijn naar de Afdeelingen verzonden.

HAARLEM, 25 September.

Telegrafische berigten.

MARSEILLE, 25 September. Heden moet H. M. de Koningin van Griekenland Athene verlaten om de noordelijke provincien te bezoeken. De onzinnige jongeling, die een aanslag tegen het leven van H. M. heeft ondernomen, erkent zijne schuld, alsmede dat hij de misdaad met voorbedachten rade heeft gepleegd, maar beweert, dat hij geene medepligtigen heeft. De handel te Athene verkeert in geen bloeijenden toestand, ter zake van zeer vele vooraf beraamde bankbreuken, ten aanzien van welke men verlangde, dat de wet in al hare gestrengheid zou worden toegepast.

HAARLEM, 26 September.

Telegrafische berigten.

TURIN, 25 September. Men verwacht, dat een der eerste maatregelen van den nieuwen minister van Oorlog, den generaal *della Rovere*, zal zijn de inlijving van het zuidelijke in het italiaansche leger. De Koning blijft nog eenigen tijd in Florence en wordt tegen den 12den October terugverwacht. De Prinsen zullen de inwijding van den spoorweg van Bologna naar Rimini bijwonen, welke plegtigheid in het begin van October zal plaats hebben. Vermoedelijk zal de Koning zich tegen Januarij naar Napels begeven en dan daar eene algemeene amnestie uitvaardigen.

PARIJS, 25 September. Naar luid van bijzondere berigten uit Ragusa van eergisteren, zal er geene belangrijke vijandelijke beweging tegen de Montenegrijnen worden ondernomen. Men heeft eene verkenning tot voorbij Trebinje gedaan. De Montenegrijnen nemen maatregelen van verdediging, maar schenen geenen aanval in den zin te hebben. De russische korvet *Soyal* was voor Ragusa verschenen.

PESTH, 25 September. De comitaats-vergadering is tegen den 30sten bijeengeroepen. Van wege den Keizer is deze bijeenkomst verboden, onder bedreiging van gewapenderhand uiteengedreven te zullen worden.

TURIN, 25 September. De hooge broodprijzen hebben aanleiding gegeven tot wanorde. De politie is tusschenbeiden gekomen en heeft eenige belhamels gevangengenomen. De rust is daarop hersteld. — De Prinsen zijn te Ancona aangekomen en aldaar met geestdrift ontvangen.

Uit Napels wordt gemeld, dat fransche soldaten te Veroli wapenen en geld, voor *Chiavone* bestemd, hebben aangehouden. Het opperhoofd van het geleide is daarbij gekwetst.

De minister *Ricasoli* heeft instructien gezonden aan de consuls. Deze zullen geene staatkundige betrekkingen uitoefenen, maar in den zin van de Regering en in het belang van de onafhankelijkheid en de eenheid van Italie werkzaam zijn. De minister verklaart daarbij, dat de Regering op die wijze den vrede van Europa wil bevestigen, en terwijl zij de Kerk van de beslommeringen der wereldlijke belangen tracht te ontheffen, getrouw blijven aan de katholieke godsdienst, met eerbiediging van hare onafhankelijkheid in geestelijke aangelegenheden.

TURIN, 26 September. Volgens de *Nazione*, heeft zekere *Castrucci* zich te Florence bij den procureur des Konings aldaar aangemeld, als de persoon, die den pausselijken gensdarme om 't leven heeft gebragt, ter zake waarvan *Locatelli* ter dood is veroordeeld. Het berigt van de verklaring van dezen romeinschen uitgewekene is te laat in Rome aangekomen, en nadat het doodvonnis reeds aan *Locatelli* was voltrokken.

PESTH, 26 Sept. De beambten bij de belastingen hebben eene partij tabak, die binnengesmokkeld werd, aangehouden. Eene vrouw, die de sluikerij verraden had, is door de woedende volksmenigte vervolgd. De toegeschoten gensdarmes en militairen zijn door het volk met gefluit en honende kreeten begroet. De militairen hebben van hunne wapenen gebruik gemaakt. Verscheidene personen zijn gekwetst.

— Volgens een bijzonder telegrafisch berigt van Java, zijn het inzonderheid de landschappen van Probolingo en Kediri, in welke de jongste overstroomingen hebben plaats gehad.

Den 24sten September heeft te Sandpoort, gemeente Velsen, eene door belangstellenden ontworpene harddraverij, met chais en paard, plaats gehad. Zestien paarden namen daaraan deel. De prijs, bestaande in een zilveren tabakspot en komfoor, is behaald door het paard *de Juffer*, toebehoorende aan *J. Groenewegen*, te Stompwijk, pikeur *P. van Santen*, en de premie, bestaande in een zilveren tafelschel, door het paard *de Goliath*, toebehoorende aan *J. P. de Wit*, te Zijpe, pikeur *C. de Wit*. Goed weder begunstigde dit nationale feest, dat tot algemeen genoegen der vele bezoekers afliep. Als bijzonderheid bij deze harddraverij werd opgemerkt, dat een der mededingende paarden door eene dame werd gemend.

— Onze stad heeft een zeer treffend verlies geleden door den dood van den heer mr. *M. S. F. de Moraaz Imvns*, regter in de arr.-regtbank, lid der prov. Staten, van den gemeenteraad en van verscheidene andere hier gevestigde besturen. Gisteren ochtend stierf hij, nog in de kracht des levens, schier plotselings. Wegens zijne regtschapenheid en kunde genoot hij in hooge mate de algemeene achting. — Bij het openen der correctionele zitting van de regtbank wijdde de voorzitter heden ochtend een hartelijk en treffend woord aan zijne nagedachtenis.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

26 *September* 1861. 4½ *ure.*

Amst. Thes. 5 p	—	—	—
" " 4 "	—	—	—
NEDERLAND.			
W. Schuld 2½ p	63⅞	15/16	63 15/16
" 3 "	76¼	⅜	76⅜
" 4 "	99¼	—	—
Amort. Sd. 3½ "			
Hand. op resc.	135	⅛	135⅛
" a cont. 4½ "	-	—	—
BELGIE.			
Ct. *Rots.* 2½ "	54½	⅝	54⅝
SPANJE.			
Oblig.... 2 p	42¼	—	—
" .... 3 "	50¼	—	.
Am.-Schuld...	17⅛	⅛	17⅛
Bew. Coup....	5¾	—	
PORTUGAL.			
Oblig...... 3 p	46 7/16	—	—
" 1856. 3 "	45 15/16	46 1/16	46
RUSLAND.			
Hope & C°. 5 p	102⅜	—	—
" 5 "	101½	—	—
Certif. Obl. 4 "	—	—	-
" o. 2 3 4 1. 4 "	74⅜	—	
" 5 Ser. 5 "			—
" 6 " 5 "	94 7/16	½	94½
" " 4½ "	—	-	—
" " 3 "	59⅜	—	—
" bij *Hope* 4½ "	89⅞		—
nsch. 6 "	—	—	—
Sp. volgef. 5 "	194¾	195¼	195¼

POLEN.			
Aand. 1835. *f*	165	—	
Oblig..... 4 p	—	-	
PRUISSEN.			
Oblig. 59. 5 p	—	—	.
Aand. 54. 3½ "	—	—	-
OOSTENRIJK.			
Obl. Met. 5 "	46½	⅝	46⅝
" " 2½ "	24⅜	7/16	—
" r. Amst. 5 "	69¾	⅞	69⅞
" Nat. 54. 5 "	55 9/16	11/16	55 11/16
Wener Bank *f*	657	—	—
" .. "	—	-	
" 4 p	191¾	—	-
" 5 "	370	171	
BRAZILIE.			
Geldl. 24. 5 p	99	—	-
" 39. 5 "	—	—	-
" 60. 4½ "	—	—	-
VENEZUELA,			
Oblig..... 3 p	19	¼	19 3/16
GRENADA,			
Oblig..... 4 "	15 5/16	7/16	15 5/16
N.-AMERICA.			
Philad. Lt. A.	—	—	-
" Obl. C. B. 7 p	86⅛		.
Galv. Spw. 8 "	—	—	.
GRIEKENLAND.			
Obl. 1825 5 p	6⅞	7	7

Oost-Ind. Leening 4 pc. 97½. Leening spoorw. 88½. Spanje obl. Binnenl. 3 pc. 47⅝. Portugal obl. uitgest. 40. Rusland cert. 1840 4 pc. 75⅛. Amsterdam Thesaurie 3½ pc. 86⅝ à 11/16. De 4 pc. Holl. spoorw. 88½. Rijn Shares 184. Rusland adm. Londen 91¼. Polen Obl. Bromberg spoorw. 4 pc. 71. Frans. Oostenr. Spoorw. Obl. bij *Hope & C°*. 3 pc. 123½. Grenada obl. 2 pc. 20 1/16 à 20¾; dito uitgest. 5⅝ à 5 11/16. — Beleening 3. Pro-longatie 2½. Disconto 3.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der *Effecten-Societeit*

BOON HARTSINCK, *President.* J. A. JOLLES JR., 1e *Secretaris.*

Prijzen der Coupons: Metall. *f* 21.62½; Dito Nat. *f* 29.10; div. Eng. per £ *f* 11.85; 3 pc. Eng. Russen per £ *f* 11.85; Frans. *f* 55⅞; Belg. *f* 56; Pruis. *f* 34⅞; Hamb. Russen *f* 32⅝; Russen in Z. R. *f* 33; Poolsche in Fl. *f* 27⅜; Amer. Dollars *f* 2,43½.

WEENEN, 26 September. De 5 pc. Met. 67.10, nat. 80.50.

LONDEN, 26 September. De 3 pc. gecons. 93⅛ à ¼ Mexico 25⅝ à ⅞. Spanje 2 pc 42 à ½.

PARIJS, 26 September. De 3 pc. renten 69.35. Spanje 47⅝, en 42.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 24 September. *Tarwe* prijsh.; Ommel. 66 à 70 p. *f* 8,50 à *f* 9,70; Old. 66 à 70 p. *f* 8,20 à *f* 9,40. *Rogge* tot goeden prijs verkocht; n. inl. 64 à 68 p. *f* 7,25 à *f* 7,85; o. 68 p. à *f* 7,85. *Boekweit* niet veranderd; gr. zand 62 à 66 p. *f* 6,45 à *f* 7,25; n. zw. 62 à 66 p. *f* 6,25 à *f* 7,05. *Gerst* met tragen handel; wint. 52 à 56 p. *f* 5,40 à *f* 6,20; zomer 54 à 58 p. *f* 5,40 à *f* 6,15. *Haver* dikke onveranderd; 38 à 50 p. *f* 3,20 à *f* 4,45; witte n. iets lager; 36 à 40 p. *f* 2,95 à *f* 3,35; zw. als voren; 34 à 40 p. *f* 2,55 à *f* 3,15. *Paardenboonen* met weinig handel *f* 5 à *f* 6,75. *Gort* weinig verkocht; grove *f* 11,50 à *f* 11,75; parel *f* 14 à *f* 16.

SNEEK, 24 September. *Boter* geen markt. Kanter-*kaas* *f* 27 à *f* 32; nagel-*kaas* *f* 26 à *f* 30.

DELFT, 26 September. *Boter* *f* 48 à *f* 55.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 26 September. Den 25sten dezer in **Texel** BINNENGEKOMEN: *Plata*, Meijer, Suriname; *Nanna*, Rasmussen, Odessa; *Margretha Arendina*, de Jonge, Ismaël; *Preciosa*, Ouwehand, Lissabon; *Emma*, Hofkamp en de stoomboot *Magnet*, beide van Londen; *Honour*, Hodge, Sunderland; *Staffort*, Taylor, Newcastle.

UITGEZEILD: *El Norte*, de Arittola, Bilbao; *drie Gebroeders*, Kaspersma en de stoomb. *Nora*, beide naar Londen; *Wisbeach*, Newcastle; *Graaf van Rechteren*, Hull; *Zenobia*, Bloom, Jarmouth; *Niord*, Johansen, Fredrikstad; *Adelgunde*, Lange, Drammen. Wind z. z. w.

Den 25sten dezer in **Helvoet** BINNENGEKOMEN: *Guglielmo*, Cafiero, Sicilie; de stoomb. *Bittern*, Liverpool; *Jessie*, Noble, Peterhead; *Abelona*, Ohle, Petersburg.

UITGEZEILD: de stoomb. *Earl of Auckland*, Londen. Wind z. w.

Den 24sten dezer te Vlissingen binnengekomen: *Maria Anna*, de Jong, Buenos Ayros.

Voor 14 Aug. op Java aangekomen: *Capella*, Landweer, Amsterdam; *Eersteling*, de Zeeuw Bagges en *S. van Heel*, Dietz, beide van Rotterdam; *Hollands Trouw*, Keuker, Hongkong; *Cornelia Mathilda*, Snoei, Manilla; *Wilhelmina & Elisa*, Priebee, Mauritius; *Bantam*, van der Bolck, Singapore; *zes Gezusters*, Rutgers, Sunderland naar Singapore.

Den 16den dezer te Malta binnengekomen: *Levant*, van Gelderen, Vlaardingen.

Den 21sten dezer van Bordeaux uitgezeild: de stoomb. *Ondine*, Amst.

Den 21sten dezer bij Deal aangekomen: *Grietje Koens*, Kuyper, Dantzig naar Bilbao; *Hermanna*, Pybus, Riga naar Lissabon.

Den 22sten dezer te Falmouth binnengek.: *Lisette*, Velt, Galatz.

Gepraaid: 21 Aug., op 14° z. b. en 8° 35′ w. l., *Nijverheid*, Bonjer, Batavia naar Rotterdam.

***** VADERLANDSCH FONDS ter AANMOEDIGING van 's LANDS ZEEDIENST, opgerigt in 1781.**

Gratificatiën-betaling op Maandag den 7den October 1861, ten *elf* ure, te Amsterdam en elders bij Commissarissen van genoemd Fonds.

HOLLANDSCHE IJZEREN SPOORWEG-MAATSCHAPPIJ.

De **EXTRA ZONDAGSTREINEN** van 's ochtends 7 ure uit Amsterdam naar 's Gravenhage, 's namiddags 4 ure en 9 ure 15 min. uit Haarlem naar Amsterdam, en 's avonds 10 u. 30 m. uit 's Gravenhage naar Leiden, zullen voor het laatst Loopen op Zondag den 29sten September, op welken dag ook voor het laatst **Retourbilletten** worden uitgegeven.

ALGEMEENE NATIONALE TENTOONSTELLING.

LOTERIJ.

De ondergeteekende berigt, dat alle Werkdagen (uitgezonderd *Zaturdag*) ten Kantore van de Heeren GUEPIN & VAN DER VLUGT, aan het Spaarne te Haarlem, van voormiddags 10 tot 's namiddags 2 uur, **UITBETALING** gedaan wordt, van vorderingen ten laste der **Loterij**; mits dezelven voor gezien geteekend zijn door den Secretaris, den Heer Dr. C. EKAMA, Battejorisstraat; waartoe op de betaaldagen gelegenheid zal zijn, van 's middags *twaalf* tot een uur. De Penningmeester,

Haarlem, J. VAN DER VLUGT.

26 *September* 1861.

*** **50jarige Echtvereeniging van:**

UTRECHT, den 25sten September 1 8 6 1.

JOHANNES DE NIGTERE en JOHANNA MARIA PENNING.

Hunne dankbare Kinderen en Behuwd-Kinderen.

Vijftigjarige Echtvereeniging van:

G. W. W. C. Baron VAN HOEVELL

en

E. L. J. Baronnesse VAN DER CAPELLEN.

GRONINGEN, 26 September 1861.

40jarige Echtvereeniging van:

JAN WILLEM MEIJERINK

en

JOHANNA GEURDES.

Hunne dankbare Kinderen en Behuwd-Kinderen.

WINTERSWIJK, den 25sten September 1861.

*** Getrouwd:

ARNHEM, 26 September 1861.

J. W. SWAAN en J. W. TEN HONES, Wed. *J. van der Horst.*

*** Getrouwd:

ALKMAAR, 26 September 1861.

P. H. J. FEIJE, van *Amsterdam*, en J. C. AGHINA.

*** Getrouwd:

KROMMENIE, 26 September 1 8 6 1.

C. J. LISSONE en E. C. G. BERTELS.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER *C. W. P. MÜLLER*, hartelijk geliefde Echtgenoote van Dr. H. VAN WIJNGAARDEN.

BREDA, 21 September 1861.

*** Bevallen van een' ZOON *M. J. VRIEZEKOLK—STRAATMANS.*

BLADEL, 22 September 1861.

Eenige kennisgeving.

*** Bevallen van eenen ZOON *ADRIANA WEIJERS*, geliefde Echtgenoot van J. W. REGT.

WADDINXVEEN, 22 September 1861.

*** Voorspoedig bevallen van een ZOON *D. RUYTER*, geliefde Echtgenoot van C. J. BLOK, Instituteur.

DEN HELDER, 22 September 1861.

Eenige kennisgeving.

*** Bevallen van een ZOON *M. E. A. TROMP*, geliefde Echtgenoote van J. D. RUYS.

AMSTERDAM, 23 September 1861.

*** ZUTPHEN, 24 September 1861. Bevallen van eene DOCHTER *D. G. L. F. BRUNINGS*, geb. *CLUYSENAER.*

*** Bevallen van eene welgeschapene DOCHTER; Vrouwe *A. L. E. A. STROOTMAN — BOUWENSCH.*

BERGEN OP ZOOM, 25 September 1861.

, Bevallen van eenen ZOON *H. J. DOOREMANS — SPOOR.*

ROTTERDAM, 25 September 1861.

, Voorspoedig bevallen van eene welgeschapene DOCHTER *SUZANNA CATHARINA ALBERTINA HAYE — DE GRAAFF.*

BEETS, (in Noord-Holland) 24 September 1861.

, Bevallen van eene DOCHTER, *G. VIS*, geliefde Echtgenoot van U. VAN DER GOOT P. z.

ZAANDAM 25 September 1861.
Eenige kennisgeving.

, Heden overleed tot diepe droefheid van mij en zijne Kinderen, in den ouderdom van ruim 69 jaren, mijn veelgeliefde Echtgenoot, de Wel-Ed. zeer Gel. Heer CORNELIS ANTHONIE TIMMERMAN, in leven Plaatselijk Med. et Art. Obst. Doctor alhier.

AMEIDE, G. DIEPENHORST,
14 September 1861. Wed. *Timmerman.*
Eenige en algemeene kennisgeving.

, Nog treurende over het verlies mijner dierbare Echtgenoote, werd ik heden op nieuw diep bedroefd, daar het den Hemelschen Vader behaagde, mijne geliefde eenige Dochter PETRONELLA JEANNETTE, in den jeugdigen leeftijd van ruim 22 jaren, tot zich te nemen.

GOUDA, J. G. VAN DER BURCH.
20 September 1861. Eenige en algemeene kennisgeving.

, Op den 19den September is, in den ouderdom van 75 jaren overleden, Mevrouw ANNA MARIA ALBERDINGK, Weduwe den Wel-Edelen Heer *Joannes Gerardus Meylink*, voorzien van de H. H. Sakramenten der stervenden.

AMSTERDAM, 20 September 1861.

, Heden overleed tot diepe droefheid harer Ouders en verdere Betrekkingen, Jonkvrouwe WILHELMINA JOHANNA DU QUESNE, aan eene korte doch hevige ziekte, in den jeugdigen leeftijd van 19 jaren.

Huize DEN BRINK, bij *Arnhem*, 21 September 1861.

, Heden overleed, tot onze diepe droefheid, in den ouderdom van circa 15 maanden, ons jongste Kind WILLEM DIGNUS. J. L. DE JONGE.

ZIERIKZEE, C. C. DE JONGE,
22 September 1861. geb. DE JONGE.

, Heden overleed, tot onze diepe droefheid, ons eenigst dierbaar Kind ANNA GEERTRUIDA, in den aanvalligen leeftijd van vijf jaren. J. A. BALLOT.

ZWOLLE, G. J. BALLOT — WOR.
23 September 1861. Eenige kennisgeving.

, Heden overleed, na een langdurig lijden, mijn geliefde Echtgenoot, de Heer JAN VAN DOORN, in den ouderdom van 64 jaren, tot diepe droefheid van mij, mijne Kinderen en Behuwd-Kinderen. A. DE WIT,
Wed. *J. van Doorn.*

BAAMBRUGGE, den 22sten September 1861.
Eenige kennisgeving.

, Heden overleed, tot bittere droefheid van mij, mijne Kinderen en Behuwd-Kinderen, in den ouderdom van ruim 75 jaren, mijn geliefde Echtgenoot, de Heer JAN KONING Sr., in leven Oud-Burgemeester, Hoofd-Onderwijzer enz. enz. alhier. Hoe smartelijk ons dit verlies ook zij, hopen wij echter in Gods wijzen en goeden wil te berusten. SOPHIA VAN DER MIJE,

ZANDVOORT, Wed. *Jan Koning Sr.*
22 September 1861. Eenige kennisgeving.

, Heden morgen ten 6 ure, overleed ten huize van den Heer *J. de Liefde*, Oud-Burgemeester te *Renswoude*, mijne geliefde Moeder, Mejufvrouw WILLEMINA ELISABETH VAN OMMEREN, Wed. den Heer *D. Beek*, in leven Notaris te *Wageningen*, in den gezegenden ouderdom van ruim 75 jaren. P. BEEK.

WAGENINGEN, 23 September 1861.
Eenige kennisgeving.

, Heden overleed, te *Kortenhoeff* bij *'s Graveland*, onze geliefde Zuster en Behuwd-Zuster DAVINA WILHELMINA KOLLING, Weduwe den Heer *Abraham Streefkerk*, in den ouderdom van ruim 49 jaren.

A. C. KOLLING.
J. L. DE BANK LANGENHORST.
C. W. C. DE BANK LANGENHORST,
geb. KOLLING.
uit aller naam.

AMSTERDAM, 23 September 1861.

, Heden overleed, tot diepe droefheid van mij en zijne Familie, in den ouderdom van ruim 59 jaren, mijn geliefde Echtgenoot, de Heer PIETER RAMONDT, Lid van den Raad der Gemeente *Echteld.*

OCHTEN, C. W. FINTELMAN,
24 September 1861. Wed. *P. Ramondt.*

, Heden werd ons Ouderhart diep getroffen, daar het den Heere behaagde, ons hartelijk geliefd derde Zoontje BEREND NICOLAAS JOHANNES, juist op zijn' vijfden verjaardag, door den dood van ons weg te nemen. W. H. MELOEN.

DOESBORGH, M. MELOEN — DE GOEDE.
24 September 1861.

, Heden overleed mijn geliefde Echtgenoot, Dr. H. R. DE BREUK, Docent aan het Gymnasium alhier, in den ouderdom van 47 jaren, mij zes Kinderen nalatende.

GOUDA, Wed. H. R. DE BREUK,
24 September 1861. BAZENDIJK.
Eenige kennisgeving.

, Mogt ik mij verblijden op den 20sten dezer, door de bevalling mijner Echtgenoote van eene welgeschapene Dochter, thans is die blijdschap in droefheid veranderd, daar op den 24sten mijne geliefde Echtgenoote MAARTJE GROOT, in den ouderdom van 24 jaren van mij werd weggenomen, ruim een jaar mogt ik met haar in gelukkigen Echtvereeniging leven waarin ons één Kind geschonken werd. Wat ik en onze Ouders en verdere Betrekkingen in haar verlies, zullen zij beseffen die de overledene in haar leven gekend hebben. Wij willen Gode zwijgen en in zijn wil berusten. K. BAAN Dz.

HOOGCARSPEL, 24 September 1861.

, Op den 24sten September 1861, overleed te URSEM, na een kortstondig doch smartelijk lijden, in den ouderdom van bijna 29 jaren, Mevrouw J. LAPIDOTH VAN BAAK, mij nalatende een Kindje van slechts 10 dagen, Echtgenoote van J. J. LAPIDOTH,
Eenige kennisgeving. Predikant.

, Heden overleed, in den ouderdom van 88 jaren en 2 maanden, onze geliefde Vader, de Hoog-Edel Gestrenge Heer J. W. SCHMIDT, gepensioneerd Majoor.

BERGEN OP ZOOM, G. SCHMIDT,
25 September 1861. Kapit. 4e Regt. Infant.,
uit aller naam.
Eenige en algemeene kennisgeving.

, Voor de vele blijken van belangstelling, wegens de bevalling zijner Echtgenoote, betuigt de ondergeteekende, ook namens haar, zijnen opregten dank.

HAARLEM, H. N. ERDTSIECK.
26 September 1861.

, De **COUPON *f* 50**, 1 September 1861, van de uitgelote Obligatie Rusland N°. 1686, is terug te bekomen, met bijbetaling der Advertentie-kosten, ten Kantore van S. H. VAN GRONINGEN, Commissionair in Effecten te Deventer.

DIJKGRAAF EN HEEMRADEN

van het Waterschap DE BEEMSTER, brengen ter kennisse van belanghebbenden, dat in hunne Vergadering van heden zijn **uitgeloot**, de Nummers 4, 6, 29, 35, 45 en 65 (zijnde de laatsten) der Obligatiën van de Geldleening, groot *f* 70,000, à 4 pCt., voor den aanleg der **STRAATWEGEN** door de Beemster, van Purmerende naar Avenhorn en de Rijp, om op 1 Februarij 1862, te worden uitbetaald, bij de *Associatie Cassa* te Amsterdam.

Dijkgraaf en Heemraden voornoemd,
Purmerende, K. BRANTJES, Dijkgraaf.
19 *September* 1861. H. CARBASIUS, Secretaris.

, Die iets verschuldigd is aan, te vorderen heeft, of Stukken of Papieren onder zich mogt hebben van wijlen den Wel-Ed. Geb. Heer HULFT, Oud Rijks-Ontvanger te 's Graveland en aldaar overleden den 15den September 1861, gelieve daarvan ten spoedigste opgave te doen aan de Executeuren-Testamentair Mr. G. CORVER HOOFT, te 's Graveland en A. PERK, te Hilversum.

, Die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan de Nalatenschap van den Heer WILLEM FREDRIK STOOVÉ, in leven Goud- en Zilversmid te Woerden, en aldaar op den 27sten Augustus 1861 overleden, gelieven daarvan opgave of betaling te doen, ten Kantore van den Notaris W. A. VAN ZIJST, te Woerden, vóór den 1sten November 1861.

HERHALINGSCHOLEN TE HAARLEM.

De Plaatselijke Schoolcommissie brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat de **LESSEN** voor den aanstaanden Winter, zullen aanvangen op Donderdag 3 October 1861, en gegeven zullen worden aan de Meisjes in de School in den Doelen en aan de Jongens in de Scholen B. (Spaarne) en C. (Jansstraat), des avonds van 7 tot 8½ uur; dat de Meisjesschool zal geopend zijn voorloopig twee maal 's weeks, te weten Maandags en Donderdags en de Jongensscholen vier maal 's weeks, als Maandags, Dingsdags, Donderdags en Vrijdags; eindelijk dat zij, die daarvan wenschen gebruik te maken, zich moeten aanmelden, voor de Meisjes, bij den Hoofd-Onderwijzer J. M. KRAGT en voor de Jongens bij de Hoofd-Onderwijzers J. MOERBEEK of J. W. WEIJERMAN.

De talrijke opkomst van Leerlingen in den laatsten Winter, was een bewijs voor de meerdere belangstelling die deze Scholen, in het algemeen mogten ondervinden. De plaatselijke Schoolcommissie vertrouwt, die ook dit maal, niet te vergeefsch te zullen inroepen.

Haarlem, 20 *September* 1861.
De Plaatselijke Schoolcommissie te Haarlem,
get. {N. J. A. TRAVAGLINO, Voorzitter.
{H. TEDING VAN BERKHOUT, Secretaris.

, Aan de Tusschenschool te Brielle wordt op 1 November e. k. verlangd een **HULP-ONDERWIJZER**, tegen *f* 400— 's jaars. Brieven enz. *franco* aan den Burgemeester aldaar.

, De Betrekking van **RECTOR** der Latijnsche School alhier, door het vertrek van den Heer Dr. M. A. DE JONGH, naar Delft **vacant** zijnde, worden Heeren Doctoren in de Letteren die hiertoe wenschen in aanmerking te komen, uitgenoodigd, zich met de noodige bewijzen van hunnen doctoralen graad en bekwaamheid tot het geven van Onderwijs, alsmede van hun zedelijk gedrag, schriftelijk of in *persoon* aantemelden bij het Collegie van Curatoren der voornoemde School.

De jaarwedde aan het Rectoraat verbonden is *f* 500, benevens het gewone minerval voor elken leerling.

Brieven *franco*.

Lochem, *den* 19*den September* 1861.
Namens het Collegie van Curatoren,
VAN IJSSEL GROOTHUIS.

HULP-ONDERWIJZER.

Voor de openbare School te Muiden wordt ten spoedigste gevraagd: Een **HULP-ONDERWIJZER**, tegen eene Jaarwedde van *f* 350.

Onder overlegging van de noodige bewijsstukken, worden belanghebbenden verzocht, om zich in *persoon* of met *franco* Brieven te vervoegen bij den Burgemeester dier Gemeente.

, Wordt ten spoedigste verlangt in de Gemeente Werkendam: Een **TWEEDE HULP-ONDERWIJZER**, op eene Jaarwedde van *f* 300. Er bestaat gelegenheid, om voor *f* 200 zich in de volle Kost te besteden.

Brieven *franco*, met Bewijsstukken aan den Burgemeester aldaar.

NOTARIAAT.

Een **CANDIDAAT-NOTARIS**, P. G., 25 jaren oud, het Minuteren magtig, door omstandigheden van hem onafhankelijk buiten betrekking, wenscht tegen 15 November a. s., als *Eerste Klerk*, op een Notarieel-Kantoor geplaatst te worden; kunnende de beste getuigschriften, zoo omtrent gedrag als bekwaamheden produceren.

Adres *franco*, onder Letter W., aan het Postkantoor Purmerende.

OPLEIDING VOOR HET NOTARIAAT.

Op een Notaris-Kantoor in eene der Steden van de Provincie Gelderland, bestaat voor een **JONG MENSCH** van goeden Huize, 18 à 20 jaren oud en van een goed zedelijk gedrag, gelegenheid ter opleiding tot het Notarisambt.

Omtrent de voorwaarden adressere men zich met *portvrije* Brieven, onder Lett. B., bij den Boekdrukker G. J. THIEME, te Arnhem.

, Een **APOTHEKERS-BEDIENDE**, voorzien van goede getuigschriften, 17 jaren als zoodanig werkzaam geweest, oud 31 jaren, en nu door toevallige omstandigheden zonder betrekking, zag zich gaarne als zoodanig geplaatst. Brieven *franco*, onder Letter S., bij den Boekhandelaar W. L. STOELLER, Hoogstraat te Rotterdam.

, In eene Apotheek te Zaandam, vraagt men tegen November, of vroeger of later, een **BEDIENDE**.

Adres *franco*, onder Letter X., bij den Boekhandelaar P. N. SOMBEEK Cz., aldaar.

, J. W. BROESE, Apotheker te Kampen, vraagt tegen 1°. November een **BEDIENDE**. Brieven *franco*.

, In eene der voornaamste Steden van Gelderland, vraagt men een **KRUIDENIERS-LEERLING**, die bij lust en ijver voor de zaak, zich in het vak wenscht te bekwamen.

Adres *franco* Brieven, Lett. P. W., bij den Boekh. H. A. TJEENK WILLINK, te Arnhem.

, Men verlangt met November te Arnhem: Eenen **HUISKNECHT** en eene zeer bekwame **KEUKENMEID**, beiden van de P. G., *f* 80 à *f* 100 Loon. Adres *franco* Brieven, onder Lett. N., bij GEBR. MULLER, Boekhandelaars te Maastricht.

LET WEL.

Op een aangenaam Dorp in Gelderland vraagt men tegen November of Februarij e. k., een knappe **BOERENJONGEN**, die goed met een Paard weet omtegaan, kan Rijden en die tevens een Moestuin kan behandelen. Adres *franco* Lett. V., bij A. CRANENDONCQ & ZONEN, Boek-, Muzijk- en Kunsthandelaars te Nijmegen.

Van 10 tot 80 mille,

wordt aangeboden als **Eerste HYPOTHEEK**, op solide Gebouwen of Landerijen, tegen 4½ pCt. rente. Adres *franco*, Letters Z A, aan den Kantoor-Boekhandel BLIKMAN & SARTORIUS, te Amsterdam.

GOUVERNANTE.

Men verlangt ten spoedigste, eene geëxamineerde **JUFVROUW**, P. G., om aan jeugdige Kinderen het hoodige Onderwijs te geven. Kennis van Muzijk, zal zeer tot aanbeveling strekken.

Brieven *franco*, Letter O., bij de Boekverkoopers M. WIJT & ZONEN, te Rotterdam.

, Eene **JUFVROUW**, van de P. G., door sterfgeval buiten betrekking geraakt, zag zich zoo spoedig mogelijk geplaatst als Jufvrouw van Gezelschap of tot waarneming eener kleine Huishouding. Men wordt verzocht, Brieven *franco*, onder Letters N. N., te adresseren aan den Boekhandelaar HUGO SURINGAR, te Leeuwarden.

EENE JUFVROUW,

van de P. G., oud 42 jaren, *door sterfgeval buiten betrekking geraakt*, zag zich gaarne, tegen November of eerder, geplaatst als Huishoudster. Men zal meer op eene goede behandeling letten, dan wel op ruim Salaris. Brieven *franco*, onder Letters A. W., bij den Boekhandelaar J. P. REVERS, te Dordrecht.

, Men vraagt vóór November e. k., bij eene bejaarde zwakke Dame: Eene **JUFVROUW**, van de P. G., tot het waarnemen der Huishouding en het houden van Gezelschap. Men adressere zich met *franco* Brieven, bij de Boekverkoopers GEBR. VERMANDE, te Hoorn, onder Le. A.

, Men verlangt tegen 1° November: Eene knappe **TWEEDE MEID**, van de P. G., bekwaam en zindelijk in haar werk, kunnende Strijken en met de Wasch omgaan. Adres in *persoon* te Rotterdam, Wijnhaven, Wijk 1 N°. 474.

, Men verlangt tegen November: Eene **WERKMEID**, goed kunnende met de Wasch omgaan en Strijken, en verder Huiswerk verrigten. Adres, onder Lett. D., bij de Boekverkoopers M. WIJT & ZONEN, of in *persoon*, Wijnhaven, Wijk 2, N°. 228, Rotterdam.

ARTIKEL MEUBELEN.

Het geëerd Publiek en zijne Clienten in het bijzonder, worden bij deze door den Heer J. G. REMY, beleefdelijk uitgenoodigd tot het bezoeken zijner **Meubelmagazijnen**, te Brussel, in de Vijf Sterrenstraat, Nos. 11 en 13, nabij den Grooten Zavel, benevens de nieuwe **Succursaal**, St. Janstraat, N°. 30, beide Huizen bieden een meest onderscheidene sortering aan van **AMEUBLEMENTEN** voor Salons, Eetzalen, Slaapkamers, Kantoren enz., in Noten-, Eiken-, Jacaranda-, Mahoniehout, Palissanderhout enz., in het bijzonder zeer fraaije Meubelen van eene Houtsoort, waarvoor de Heer REMY in Belgie en onderscheidene andere Landen onlangs gebreveteerd is geworden, en welke het Mahoniehout in schoonheid verre overtreft, groote sortering van Kersenhouten Meubelen en andere gewone Houtsoorten, alles ter aflevering gereed; de meeste spoed en zorg worden in acht genomen voor Bestellingen en Verzendingen van buitengewone Artikelen, terwijl alles bij den Verkoop wordt gewaarborgd.

_ Eene fatsoenlijke **JUFVROUW**, van de P. G., middelbaren leeftijd, door sterfgeval buiten betrekking gerakende, zag zich gaarne met November aanstaande weder geplaatst bij een eenig Heer of Weduwnaar, tot waarneming zijner Huishouding, zullende meer op eene goede behandeling dan wel op groot Salaris gelet worden. Brieven *franco*, onder Letters M P, bij den Boekhandelaar A. VAN DORSTEN JR., in de Lijnmarkt te Utrecht.

_ Men verlangt **IEMAND** van de P. G., tot assistentie en oppassing van twee Jufvrouwen en om hen verder behulpzaam te zijn in het huisselijk leven. Diegenen komen in aanmerking, die ondervinding hebben van zieken, ervaren zijn in Naaijen, een gezond gestel hebben en zich in een stil leven kunnen schikken. Opgaven van vorige betrekkingen en van Personen die getuigen kunnen geven, worden per *franco* Brieven onder Lett. O. ingewacht, bij de Boekh. NOLET & ZOON, te Utrecht.

_ Eene bekwame **KAMENIER** of **LINNENMEID**, van fatsoenlijke afkomst en van goede getuigschriften voorzien, zag zich gaarne tegen November a. s. geplaatst. Adres *franco*, Lett. N., bij A. CRANENDONCQ & ZONEN, Boek-, Muzijk- en Kunsthandelaars te Nijmegen.

_ Men vraagt met 1° Nov. buiten in de Provincie Utrecht, eene **KINDERMEID**, van de Pr. G., die goed van humeur is en gewoon om met Kinderen omtegaan. Zij moet bekwaam zijn in het opdoen der Wasch en het Strijken en kunnen Naaijen, Mazen en Stoppen. Brieven *franco*, onder Letter Z, met opgave van vroegere diensten en duidelijke aanwijzing waar men het laatst gediend heeft, bij den Boekh. W. L. OKHUYZEN, te Amersfoort.

Linnenmeid-Kamenier,

wordt tegen 1° November a. s. gevraagd, bij eene Familie te 's Gravenhage. Vereischten zijn P. G., zedelijk gedrag, dertigjarigen leeftijd en voldoende getuigschriften omtrent bekwaamheden. Brieven *franco*, onder de Letter S., bij den Boekverkooper A. H. BAKHUYZEN, te 's Gravenhage.

_ Op een Dorp nabij Haarlem, verlangt men eene **DIENSTBODE**, als Meid alléén, goed kunnende Koken en Huiswerk verrigten. Brieven *franco*, onder Letter S, bij de Boek- en Steendrukkers MET & MEYLINK, te Haarlem.

LET WEL.

Men verlangt op een Dorp onder Haarlem, tegen 1 November, in een klein Gezin, eene **DIENSTBODE**, boven de 25 jaren, van de P. G., diegenen welke Naaijen en Strijken kunnen, zullen de voorkeur hebben. Loon *f* 45. Brieven *franco*, onder Letters G. M. Z., aan den Heer A. KNOOP, Klein Heiligland te Haarlem.

_ Tegen November aanstaande verlangt men in Schiedam: Eene gezonde en zindelijke, voor haar vak bekwame **KEUKENMEID**, van wien men voldoende getuigen kan bekomen. Adres met *franco* Brieven, Lett. A. B., bij de Boekhandelaren C. L. SCHLEIJER EN ZOON, te Amsterdam.

KEUKENMEID.

Op een voornaam Buiten, in de Provincie Friesland, wordt tegen 12 November, eene **KEUKENMEID** verlangd, van de Herv. Godsdienst, *volkomen bekwaam* voor haar vak, tegen een jaarlijksch Loon van *f* 100 of meer, naar gelang van bekwaamheid. Stipte eerlijkheid, trouw, bekwaamheid en *goed humeur*, moeten door goede getuigschriften gestaafd worden. De Dienst is zomers en winters buiten. Brieven *franco*, onder Letter B., aan den Boekh. F. HESSEL, te Heerenveen.

_ *Wanted, bij an* ***ENGLISH LADY***, *a situation as* ***GOVERNESS***. *For particulars apply postpaid to U. L., at Mr. BROESE'S, Bookseller at Utrecht.*

ZEEUWSCH GENOOTSCHAP DER WETENSCHAPPEN.

De Secretaris van het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen, noodigt namens het Genootschap, de Heeren Directeuren en Leden, die buiten deze Stad woonachtig zijn, uit, tot de bijwoning van de **ALGEMEENE VERGADERING**, die gehouden zal worden, op Maandag 14 October e. k., des avonds ten 6 ure, in het Museum te Middelburg.

Middelburg, 24 *September* 1861.

De Secretaris voornoemd,
H. POLMAN KRUSEMAN.

_ *Burgemeester en Wethouders van* PURMERENDE, brengen ter kennis van de belanghebbenden, dat de **NAJAARSMARKT**, dit jaar een aanvang zal nemen op Maandag den 14den October 1861.

De aanvragen om plaatsen voor Schouwburgen, Spellen en Kramen, zullen vóór den 10den October aanstaande, bij den Marktmeester *franco* moeten geschieden.

Purmerende, *den* 4*den September* 1861.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
Mr. GASINJET.
De Secretaris, J. GEDIKING.

TE ROTTERDAM

LIGT IN LADING NAAR

PADANG,

mede voor PASSAGIERS, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt:

HET NEDERL. BARKSCHIP

JOAN,

Kapitein C. LASEUR.

Adres de Reeders VAN OVERZEE & C°., de Cargadoors HUDIG & BLOKHUYZEN EN KUYPER, VAN DAM & SMEER, alhier en DE CONINGH & C°., te Amsterdam.

HYPOTHEKEN op alle GEBOUWEN binnen deze Stad en LANDERIJEN door het geheele Rijk, tegen eene Rente van 4½ à 5 pCt.

VOORSCHOTTEN op: 1°. KAPITALEN van het Grootboek, zoowel blooten Eigendom als Vruchtgebruik; 2°. Onverdeelde AANDEELEN in Nalatenschappen; 3°. PENSIOENEN en LIJFRENTEN, daarvoor vatbaar.

BELEENINGEN op alle KOOPMANSGOEDEREN, PRODUCTEN, METALEN, MATERIALEN, EFFECTEN, OBLIGATIEN en alle andere courante waarden.

INKASSERING van PRETENTIEN, geregtelijk en buiten-geregtelijk, naar vaste Tarieven en geëvenredigd naar de Geldsommen.

Adres *franco*, aan het Administratie-kantoor **DE TOEVLUGT**, Rokin bij de Vischpoort, A 415, te Amsterdam.

_ Men vraagt te KOOP, in eene Bierbrouwerij, eene gebruikte **WERKKUIP**, groot 20 à 25 vat, en een IJzeren of Koperen **BIERKETEL**, groot 50 à 60 vat. *Franco* opgave van prijs en groot, onder Letters C. J., aan den Boekhandelaar C. G. J. WOLTERS, te Rhenen.

_ **TE KOOP VOOR *f* 100.**

Een gebruikte doch in goeden staat zijnde **TILBURY**, met lederen Kap. Alsmede eene goed bij den weg loopende **EZELIN**, 7 jaren oud.

Te bevragen bij J. KLOK, Mr. Zadelmaker bij de Rijnburgschepoort te Leyden. Brieven *franco*.

HOUTVERKOOPING TE HAARLEM.

Op Maandag den 30sten September 1861, des morgens ten 11 ure, aan de Gedempte Oude Gracht nabij de Jacobijnestraat, van eene groote partij **DENNEN**, **VUREN** en **GREENEN DEELEN**, **PLATINGEN**, **KOLDERS**, **BATTINGS**, enz., alles zoo goed als nieuw, afkomstig van de Gebouwen gebezigd voor de gehoudene Tentoonstelling. ***Zegt het Voort.***

Strandvonderij.

De Burgemeesters van ZANDVOORT *en van* BLOEMENDAAL, zullen, ten overstaan van een bevoegden Ambtenaar, op Vrijdag den 4den October 1861, des voormiddags ten 10 ure, te Zandvoort, tegen *contant geld*, Verkoopen, de volgende op het Strand van genoemde Gemeenten aangespoelde **GOEDEREN**, als:

46 Noordsche Deelen of Platen.
8 dito Balken.
3 Masten.
1 gebroken Boegspriet.
1 Steng.
1 Ra.
1 Boeiton met IJzeren beslag.

Eene partij Wrakhout, alsmede 5 Noordsche Balken, gemerkt met twee roode strepen, van welke laatstgemelde voorwerpen, inmiddels regthebbenden tot het indienen hunner reclame worden opgeroepen.

_ Men zal op Donderdag den 3den October 1861, des voormiddags 11 ure, ten Herberge van *G. van Ojen*, te Rijswijk, Gemeente Maurik, doen Verkoopen: Het 5 en 3jarig **RIJSWAARDENHOUT**, uit den Rijswaard, voor de Smits- en Middel-Waarden, langs den Rijn, onder Rijswijk voormeld gelegen; voorts 4 en 5jarig **KNOOT WILGEN HAKHOUT** en **ELZEN-** en **POPULIERENHAKHOUT**, uit het Bosch mede onder Rijswijk.

Nadere informatien bij den Waardsman F. BROEKHUIZEN, aldaar.

_ **J. NACHENIUS Bzn.**, **A. SCHOUTEN**, **H. B. REESINCK**, **P. L. POSTHUMUS**, **I. J. BOLDOOT**, **C. F. C. INGENOHL**, **A. JONG**, **J. G. FIKKEN**, **O. G. SMIT**, **J. H. DIJKERS**, **J. KRIJGSMAN** en **C. ROLFF**, Makelaars, presenteren, als lasthebbende van hunne Principalen, aan de meestbiedenden of hoogstmijnenden te Verkoopen, ten overstaan van de Notarissen **LOUWERSE** en **BIESMAN SIMONS**, op Maandag den 21sten October 1861, des avonds na half zes ure, in *het Oudezijds Heeren-Logement.*

N°. 1. Het kapitale, hechte, sterke en weldoortimmerden **KOOPMANSHUIS** en **ERVE**, staande en gelegen op den Binnenkant van het Nieuwe Waals-Eiland, tusschen de Kalkmarkt en Schipperstraat, Buurt U, N°. 181, Kadaster Sectie G, N°. 4285, groot 2 Roeden, 21 Ellen; en

N°. 2. Een kapitaal, hecht en sterk **PAKHUIS**, van achtere ingerigt tot Woonhuis, en **ERVE**, staande en gelegen naast het voorgaande Perceel, Buurt U, N°. 180, Kadaster Sectie G, N°. 4286, groot 2 Roeden, 9 Ellen.

Zullende eerst elk Perceel afzonderlijk bij Opbod en Afslag Geveild en daarna te zamen in Afslag gebragt worden.

Wijders zijn deze Perceelen, in welke sedert vele jaren eene alom bekende Fabriek is gevestigd geweest, zoodanig ingerigt en van zulke gemakken voorzien, als door gading hebbende zal kunnen worden bezigtigd, des Dingsdags en Donderdags alsmede op den Verkoopdag, des namiddags van 1 tot 3 ure, mits vertoonende een Toegangbillet door een der bovengenoemde Makelaars onderteekend.

De Bewijzen van Eigendom en Veilcondities, zullen vier dagen vóór en op den Verkoopdag des voormiddags ter lezing liggen, ten Kantore van genoemde Notarissen.

Het inmaken, droogen en conserveren van alle mogelijke groenten, het vervaardigen van vele zuren en compôten;

alsmede de wijze van toebereiding van spijzen zoo voor het *dagelijksch leven* als bij *feesten*, vindt men in den derden, aanzienlijk vermeerderden druk van VAN HEMERT'S, NIEUW, VOLLEDIG

HANDBOEK DER KOOKKUNST.

Duizende Exemplaren zijn hiervan in korten tijd verkocht. Het bevat in 400 compres gedrukte bladzijden, 1200 Recepten voor de Keuken en het Huishouden, en kost slechts *f* 1,20.

EEN NIEUW WERK VAN

E. BULWER LYTTON.

VAN DRUTEN & BLEEKER, te Sneek, geven uit:

EEN ZONDERLINGE GESCHIEDENIS,

door E. BULWER LYTTON.

UIT HET ENGELSCH DOOR W. J. MENSING.

Compleet in 16 à 20 Afleveringen van gelijken omvang, als de eerste die steeds te gelijk met of zeer kort na de uitgaaf van het oorspronkelijke het licht zullen zien. Meden geven zij uit de volgende **Nieuwe Werken**,

VOOR LEESGEZELSCHAPPEN:

OLIVIA.

Een Verhaal. Uit het Engelsch van

MISS MULOCK,

Schrijfster van „*John Halifax*", „*Leven om leven*", enz. 2 dln. in gr. 8vo. met 2 Vignetten *f* 6,00.

Ch. KINGSLEY, NAAR HET WESTEN! Naar den vierden druk uit het Eng. 2 dln. met 2 Vign. *f* 6,00.

N. HAWTHORNE, HERSCHEPPING of DE ROMAN VAN MONTE BENI. Naar den derden druk uit het Eng. 2 dln. met 2 Titelplaten *f* 6,00.

A. TROLLOPE, DE BERTRAMS. Een Verhaal. Naar den derden druk uit het Eng. 2 dln. met 2 Vign. *f* 6,60.

Ch. READE, BETER LAAT DAN NOOIT! Een Verhaal. Uit het Eng. 3 dln. met 3 Vign. *f* 9,00.

Van dit laatste zijn in Engeland reeds meer dan **70,000** Ex. verkocht, terwijl al deze werken, van eene zeer gunstig bekende Schrijfster en Schrijvers, met het meeste vertrouwen als **Goede Lektuur** kunnen worden aanbevolen.

_ Bij VAN DEN HEUVEL & VAN SANTEN, te Leiden, ziet het licht:

STOOM-SPOORWEG-VERVOER OP JAVA.

Memoriën des betreffende ingediend

EN

TOELICHTENDE VOORREDE.

Prijs 75 Cents.

HH. Boekhandelaren worden verzocht, de exemplaren dezer BROCHURE, die zij niet plaatsen, aan de uitgevers terug te zenden, daar deze geen exemplaren meer disponibel hebben.

_ Bij J. G. BROESE, te Utrecht, is uitgegeven:

DE TWEEDE VERMEERDERDE EN VERBETERDE DRUK VAN

GIDS

VOOR

RIJKSVELDWACHTERS,

Inhoudende: *Hunne instructien*, de Wetten, Reglementen en Besluiten, tegen welker overtreding straf is bedreigd, benevens Voorschriften van Verbalen en Relazen, etc. etc.,

DOOR

H. VERWOERT.

***f* 1,50.**

Een onmisbaar Werkje voor *alle Rijksveldwachters* en eene zeer gemakkelijke Handleiding voor alle *soliede Ambtenaren.*

_ De Boekh. A. J. VAN HUFFEL, te Utrecht, heeft uitgegeven: Een **CATALOGUS VAN BOEKEN**, betreffende Nederlandsche en Buitenlandsche Taal- en Letterkunde, benevens Algemeene en Nederlandsche Geschiedenis, verkrijgbaar tot de bijgevoegde prijzen. Op *franco* aanvraag, geschiedt de toezending *franco.*

_ Door J. H. GEBHARD en C°., te Amsterdam, zijn uitgegeven en verzonden:

TIEN JAREN UIT DEN TACHTIGJARIGEN OORLOG, door Dr. R. FRUIN, Hoogleeraar te Leiden. Prijs *f* 4,50.

MENSCHENWAAN EN CHRISTENDOM. Een Roman en geen Roman. Door A. H. VAN DER HOEVE, Predikant te Keppel, Schrijver van: DE WERELD IN 'T KLEIN. In twee deelen compleet, met twee Platen. Prijs *f* 6,70.

_ JOH. NOMAN EN ZOON, te Zalt-Bommel, debiteren met succes:

Cowan (F. M.) The English Student's Companion: a Dictionary of verbs, substantives and adjectives with the prepositions they govern, according to the authority of the best English Classics; principally followed from MELFORD'S Phraseological dictionary. Second Edition. . . . . *f* 1,60.

Do You Speak English? Of de nuttigste Eng.-Nederd. Gesprekken en Spreekwijzen; benevens eene Verzameling der meest gebruikelijke woorden in de Zamenleving. 2e herziene Druk. 8°. . . . . *f* 0,75.

Koten (J. H. van). Natuurkundige Atlas met 11 klein folio gekleurde Platen. Vrij bewerkt naar de Hoogd. uitgave. Groot 4°. . . . . . . *f* 5,00.

Rijkens (R. G.) Bloemperkje der Teekenkunst. Handleiding voor aanschouwings- en verstands oefening, met **48** Teekenvoorbeelden. 2 Stukjes. . . *f* 0,50

——— Verhalen en Vertellingen voor Verstand en Hart. Met fraaije Plaatjes. . . . *f* 0,25.

——— Bijbelsche Verhaaltjes, door H. PRANGE. . . . . *f* 0,25.

NB. *Deze 3 werkjes van* RIJKENS *zijn ten dienste van Bewaar- en Lagere Scholen.*

De Koran. Voorafgegaan door het leven van MAHOMET. Met opehelderende en historische aanteekeningen van *M. Kasimirski*, Dr. *L. Ullmann*, Dr. *G. Weil* en *R. Sale*. Met voorrede van Dr. *S. Keijzer*. 12°. in Linnen Band. . . . . *f* 5,00.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.